

Priprema za popravni ispit Matematika 8. razred

Pažljivo pročitaj ovaj tekst:

1. Ovo su zadaci koji predstavljaju ono **najosnovnije** što treba znati na kraju 8. razreda. **Nije dovoljno** riješiti samo njih, već i u bilježnici, udžbeniku i zbirci zadataka nađi slične zadatke i **dobro** ih uvježbaj.
2. Ovo su zadaci koje treba naučiti **za dva**. Nije dovoljno uvježbati samo na primjer pola, **već sve**, jer su to osnove koje će ti trebati i ubuduće u matematici.
3. Ako želiš na popravnom zaslužiti više od dva, uvježbaj i složenije od ovih zadataka (pogledaj upute na kraju ovog materijala).
4. Na popravni ispit donesi bilježnicu ili papire na kojima si vježbao.

Nadam se da će ti ovi materijali pomoći u pripremi za popravni ispit i da ćeš se dobro pripremiti.
Sretno! ☺

tvoja učiteljica

Iz prethodnih razreda:

Na kraju 8. razreda, osim gradiva 8. razreda treba dobro znati i neke osnove koje smo učili u prijašnjim razredima, a koje također mogu biti pitane na popravnom ispitu. Tu spadaju:

→ osnove računa s razlomcima, npr. $\frac{2}{3} + \frac{5}{8}$, $\frac{5}{6} - \frac{1}{4}$, $4 \cdot 1\frac{3}{16}$, $2 : \frac{3}{5}$, $1\frac{1}{6} + 1\frac{1}{2}$, $\frac{63}{6} \cdot \frac{27}{54}$,

$$\frac{48}{3} : \frac{8}{15}, \quad 7\frac{1}{9} : 3\frac{1}{5} \dots$$

→ osnove računa sa cijelim brojevima, npr. $-7-8$, $-16+22$, $-17-0$, $14-30$, $-7+(-8)$, $-6 \cdot 9$, $-35 : (-7)$, $+16 - (+7)$, $-7 - (-8)$, $63 : (-9)$, $-35 - 7$, $7 \cdot (-7)$, $-7 \cdot (-8)$, $-18 - 16$, $-35 - (-7)$, $64 : (-64)$, $-28 : (-7)$, $0 : (-9)$, $-9 \cdot (-5)$, $-14 : 0 \dots$

→ osnove računa s decimalnim brojevima, npr. $14.398 + 217 + 9.48$, $38.945 - 9.38$, $257 - 6.817$, $3.452 \cdot 9.8$, $276 \cdot 8.67$, $3.05 \cdot 0.4005$, $42.55 : 4$, $3.5 : 8$, $15 : 6$, $3 : 8$, $38.91 : 0.4$, $63 : 0.9$, $1.23 \cdot 10$, $68 \cdot 100$, $285.3 : 10$, $32 : 100$, $6.2 \cdot 10$, $6.2 : 10$, $80 : 1000$, $0.034 \cdot 100$

→ osnove računa s racionalnim brojevima, npr. $-3 + \frac{10}{7}$, $\frac{-14}{13} \cdot \frac{-26}{35}$, $\frac{17}{10} : \frac{-17}{5}$

$$-2\frac{1}{2} - 3\frac{1}{3}, \quad -6\frac{1}{9} \cdot 1\frac{2}{5}, \quad -3.2 : \frac{-16}{25}, \quad 1.01 - \frac{47}{50}, \quad -1\frac{1}{5} \cdot (-1.05), \quad -2\frac{1}{3} : (-0.7) \dots$$

→ pretvaranje decimalnih brojeva u razlomke i mješovite brojeve

- pretvaranje razlomaka i mješovitih brojeva u decimalne brojeve
 → uspoređivanje brojeva
 → rješavanje jednostavnijih jednažbi, npr. $-3+2x=-7$, $2c-(c-3)=8$, $-4x+3=3x+24$,
 $-(4-3x)=3+(x-7)$, $-4-a=8$, $2\cdot(7d-6)=-d$, $8b+6=-48+14b$, $4-3\cdot(2x-5)=2$ ...
 → izračunavanje opsega i površina raznih likova (koje smo susretali od 5. do 7. razreda) - u
 takvim je zadacima dopušteno korištenje formula i kalkulatora

1. cjelina: Kvadriranje, korjenovanje i potenciranje

1.) Izračunaj:

a) 8^2	f) $\left(\frac{2}{5}\right)^2$	j) $\sqrt{-25}$	n) $\sqrt{0.0049}$
b) 300^2	g) 0.2^2	k) $-\sqrt{64}$	o) $\sqrt{0.01}$
c) $(-40)^2$	h) 0.09^2	l) $\sqrt{4000000}$	p) $-\sqrt{256}$
d) -16^2	i) $\sqrt{9}$	m) $\sqrt{\frac{9}{64}}$	r) $\sqrt{\frac{361}{289}}$
e) 74^2			

2.) Izračunaj:

a) $-3^2 + (-3)^2$	g) $\sqrt{100-36}$
b) $\left(\frac{4}{5}\right)^2 - \frac{\sqrt{4}}{5} + \frac{2^2}{\sqrt{25}}$	h) $\sqrt{100} - \sqrt{36}$
c) $4^2 - 6^2$	i) $\sqrt{12+3\cdot 8}$
d) $(4-6)^2$	j) $\frac{\sqrt{400} - \sqrt{100}}{\sqrt{4}} \cdot (4^2 - 2\cdot\sqrt{25})$
e) $\sqrt{81} - 10^2$	
f) $72 - 8^2 : \sqrt{4}$	

3.) Sredi izraze:

a) $2x + 3x$	e) $4cd + 6c$	i) $5d - 6d$	m) $x \cdot (2x + 7y + 9)$
b) $2x \cdot 3x$	f) $4cd \cdot 6c$	j) $5d \cdot d$	n) $5xy \cdot (-2x - 3y + 4xy)$
c) $7ab - 9ab$	g) $x + 2x$	k) $2a - 3b - b - a$	o) $(6a - 4b) \cdot (5a + 3b)$
d) $7ab \cdot 9ab$	h) $x \cdot 2x$	l) $6b \cdot 3c - c \cdot b$	p) $2 \cdot (m - 3n) - (m - 6n)$

4.) Izračunaj:

a) $2\sqrt{7} + 3\sqrt{7}$	i) $-\sqrt{5} + \sqrt{2} - 3\sqrt{5}$
b) $2\sqrt{7} \cdot 3\sqrt{7}$	j) $-6\sqrt{10} + 4 - \sqrt{10} - 2$
c) $2\sqrt{7} \cdot 3$	k) $3\sqrt{2} \cdot 4\sqrt{2}$
d) $2 \cdot 3\sqrt{7}$	l) $6\sqrt{7} \cdot 3\sqrt{2}$
e) $2\sqrt{7} \cdot \sqrt{7}$	m) $5\sqrt{3} \cdot \sqrt{12}$
f) $2\sqrt{7} \cdot 3\sqrt{6}$	n) $\sqrt{2} \cdot 3\sqrt{8}$
g) $2\sqrt{7} - 3\sqrt{6}$	
h) $3\sqrt{2} + 4\sqrt{3} - 7\sqrt{2} + \sqrt{3}$	

5.) Izračunaj:

a) 3^5

b) 16^0

c) 15^1

d) $82 \cdot 10^{-4}$

e) $6.2 \cdot 10^3$

f) $1.7 \cdot 10^{-2}$

g) $4.68 \cdot 10^3$

h) $\left(\frac{4}{7}\right)^3$

i) $(-9)^3$

j) $(-3)^4$

k) 5^{-3}

l) $5 \cdot 10^{-3}$

m) 28^{-1}

n) $28 \cdot 10^{-1}$

o) $\left(\frac{1}{14}\right)^{-2}$

p) $\left(\frac{15}{8}\right)^{-2}$

r) $\left(\frac{3}{2}\right)^{-5}$

6.) Napiši u obliku potencije:

a) $65 \cdot 65 \cdot 65$

b) $\frac{xy}{7} \cdot \frac{xy}{7} \cdot \frac{xy}{7} \cdot \frac{xy}{7}$

c) $(4a - b^2) \cdot (4a - b^2)$

2. cjelina: Pitagorin poučak

U zadacima vezanim uz ovu cjelinu smiješ koristiti formule i kalkulator.

1.) a) Što je to **pravokutan trokut**? Skiciraj ga!

b) Što su katete, a što hipotenuza pravokutnog trokuta?

c) Kojim slovima označavamo katete, a kojim hipotenuzu pravokutnog trokuta?

d) Skiciraj nekoliko pravokutnih trokuta (u različitim položajima) i pažljivo označi stranice (oznakama a , b , c).

2.) Kako glasi **Pitagorin poučak**? Za koje on trokute vrijedi?

3.) U idućim zadacima a i b su katete, a c hipotenuza pravokutnog trokuta. Izračunaj nepoznato ako je zadano:

a) $b=12$ cm, $c=20$ cm, $a=?$

b) $a=12$ cm, $b=9$ cm, $c=?$

c) $a=8$, $c=10$, $b=?$

4.) Izračunaj duljinu dijagonale kvadrata čija je stranica duga 6 cm.

5.) Izračunaj visinu i površinu jednakostraničnog trokuta čija je stranica duga 8 cm.

6.) Izračunaj duljinu dijagonale pravokutnika čije su stranice duge 6 cm i 8 cm.

3. cjelina: Realni brojevi

Sve što trebaš znati iz ove cjeline, već je opisano gore (razlomci, cijeli brojevi, decimalni brojevi, racionalni brojevi, korijeni...).

4. cjelina: Preslikavanja ravnine

1.) Nacrtaj **pravac** p i:

- a) točke A, B i C
- b) dužinu $\overline{EF}$
- c) trokut PRS
- d) kružnicu k

Pronađi **osnosimetrične slike** točaka A, B, C, dužine $\overline{EF}$, trokuta PRS i kružnice k s obzirom na pravac p (u svakom zadatku posebno).

2.) Nacrtaj **točku** S i:

- a) točke A, B i C
- b) dužinu $\overline{EF}$
- c) trokut KLM
- d) kružnicu k

Pronađi **centralnosimetrične slike** točaka A, B, C, dužine $\overline{EF}$, trokuta KLM i kružnice k s obzirom na točku S (u svakom zadatku posebno).

3.) Nacrtaj **vektor** $\overrightarrow{MN}$ i:

- a) točke A, B i C
- b) dužinu $\overline{EF}$
- c) trokut PRS
- d) kružnicu k

Točke A, B, C, dužinu $\overline{EF}$, trokut PRS i kružnicu k **translatiraj** za vektor $\overrightarrow{MN}$ (u svakom zadatku posebno).

4.) Nacrtaj točke A i B. Točku A **zarotiraj** oko točke B za:

- a) 60°
- b) 130°
- c) 42°

5. cjelina: Točke, pravci i ravnine u prostoru

1.) Što je pravac, a što ravnina? Koliko dimenzionalni su? Što znaš reći o prostoru? Koliko dimenzionalan je on?

2.) Nabroji nekoliko međusobnih položaja u kojima mogu biti:

- a) dva pravca
- b) dvije ravnine
- c) pravac i ravnina

Pokaži ih koristeći olovku/olovke (kao pravce) i papir/papire (kao ravnine).

6. cjelina: Geometrijska tijela

Jedine formule koje u ovoj cjelini trebaš znati **napamet** su **formule za volumen kvadra i kocke**. Ostale formule možeš imati zapisane i koristiti ih prilikom rješavanja zadataka. Također možeš koristiti i kalkulator.

- 1.) a) Što opisuje volumen tijela, a što oplošje?
b) Koje su mjerne jedinice za volumen, a koje za oplošje? Možeš li ih pojasniti?
- 2.) Izračunaj volumen i oplošje kvadra čiji su bridovi dugi 7 cm, 2 cm i 5 cm.
- 3.) Izračunaj volumen i oplošje kocke čiji su bridovi dugi 3 cm.
- 4.) a) Koja je razlika između prizmi i piramida?
b) Kakve su to trostrane prizme, kakve četverostrane prizme...? Skiciraj ih!
c) Kakve su trostrane piramide, kakve četverostrane piramide...? Skiciraj ih!
d) Od kud do kud mjerimo visinu piramide? A prizme?
- 5.) Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostrane prizme čiji je osnovni brid dug 3 cm, a visina 5 cm.
- 6.) a) Skiciraj valjak i stožac! Koja je razlika između njih?
b) Što je visina valjka, a što visina stošca? (Od kud do kud ih mjerimo?)
c) Skiciraj kuglu!
- 7.) Izračunaj oplošje i volumen valjka čiji je radijus baze 2 cm, a visina 3 cm.
- 8.) Izračunaj oplošje i volumen kugle radijusa 3 cm.

Sve gore navedeno mora se znati za ocjenu **dovoljan (2)**.

Ako želiš zaslužiti **dobar (3)**, **uz sve gore navedeno** trebaš naučiti **još i**:

U vezi gradiva iz prijašnjih razreda trebaš se dobro snalaziti i u složenijim zadacima (koji su istog tipa poput gore navedenih zadataka, ali složeniji).

1. cjelina: Kvadriranje, korjenovanje i potenciranje

- Sredi izrazre: $-(2ax-b) \cdot 3x$, $-(6e-5f) \cdot (e-3f)$, $(x-y) \cdot (x+y) + (x+2y) \cdot (2x-y)$,
 $(2a+b) \cdot 3a - (4a-b) \cdot (4a+2b) \dots$
- Sredi iraze: $(5ab+7)^2$, $-(6c+d) \cdot (6c-d) + (12c-d) \cdot 3c$, $(2x+3y) \cdot (8x-2y) - (4x-6y)^2$,
 $(2x+3y) \cdot (2x-3y) - (4x-y) \cdot x \dots$
- Sredi izraze: $3\sqrt{2} \cdot (5\sqrt{2} - \sqrt{7} + 4\sqrt{3})$, $(2\sqrt{3} + \sqrt{5}) \cdot (3\sqrt{5} - \sqrt{3})$,
 $(4\sqrt{3} + 2\sqrt{7}) \cdot (4\sqrt{3} - 2\sqrt{7})$, $(\sqrt{3} - \sqrt{2}) \cdot (2\sqrt{2} - 3) \dots$
- Sredi izraze: $(3\sqrt{2})^2$, $(5 - \sqrt{3})^2 \dots$
- Djelomično izvadi korijen: $\sqrt{63}$, $\sqrt{32}$, $\sqrt{800} \dots$

2. cjelina: Pitagorin poučak

- primjena Pitagorinog poučka u jednakokračnom trokutu
- složeniji zadaci u kojima se koristi Pitagorin poučak

3. cjelina: Realni brojevi

- uspoređivanje realnih brojeva
- smještanje racionalnih i iracionalnih brojeva na brojevni pravac

4. cjelina: Preslikavanja ravnine

- preslikavanje i ostalih likova (osim onih koji su gore navedeni)
- zadaci u kojima se pojavljuju i četiri karakteristične točke trokuta

5. cjelina: Točke, pravci i ravnine u prostoru

- S koliko je točaka jednoznačno određen pravac, a s koliko ravnina?
- prepoznavanje ravnina i pravaca zadanih vrhovima kvadra, te uočavanje njihovih međusobnih položaja

6. cjelina: geometrijska tijela

- izračunavanje volumena i oplošja i ostalih tijela (ne samo kvadra, kocke, pravilne četverostrane prizme, valjka i kugle, kao što je gore navedeno) ako su zadane osnovne veličine...

Za **vrlo dobar (4)** i **odličan (5)** treba znati **sve** što smo učili u 8. razredu i dobro se snalaziti i u složenijim zadacima.